

Interesse und Konflikt

Zur politischen Ökonomie der deutsch-polnischen Beziehungen, 1900-2006

Interesy i konflikty

Ekonomia polityczna stosunków polsko-niemieckich w latach 1900-2006

Tagung / Konferencja – Darmstadt, 9.-11. 3. 2007

Programm

9. März / marzec 2007 (Freitag / piątek)

15.30 Begrüßung / *powitanie*: Prof. Dr. Dieter Bingen, Dr. Peter Oliver Loew, Dr. Nikolaus Wolf

15.45 **Einleitung: Ökonomie und Geschichte**
Wprowadzenie: Ekonomia i historia
Leitung / *prowadzenie*: Prof. Dr. Dieter Bingen

Dr. Nikolaus Wolf (CSGR, University of Warwick).
Ökonomische Zugänge zur deutsch-polnischen Geschichte.
Einleitender Vortrag
Ekonomiczne podejścia do historii polsko-niemieckiej. Wykład wprowadzający

Diskussion / *Dyskusja*

16.30 **Panel I**
Longue durée – Geographie und Integration
Długie trwanie – geografia i integracja
Leitung / *prowadzenie*: Prof. Dr. Jerzy Tomaszewski (Warschau / Warszawa)

Prof. Dr. Stefan Kowal (Universität Posen / *Poznań*).
Der deutsch-polnische Außenhandel 1900-2000
Polsko-niemiecki handel zagraniczny w latach 1900-2000

Dr. Christopher Kopper (Universität Bielefeld).
Den Rücken zugewandt? Deutsch-polnische Verkehrsbeziehungen 1920 bis 2000
Pokazując plecy? Polsko-niemieckie stosunki komunikacyjne w latach 1920-2000

Tagungsort:

Georg-Christoph-Lichtenberg-Haus
Dieburger Straße 241
Darmstadt

Organisation / *organizacja*
Prof. Dr. Dieter Bingen (Darmstadt)
Dr. Peter Oliver Loew (Darmstadt)
Dr. Nikolaus Wolf (Warwick)

Tagungssprachen: Deutsch und Polnisch (Simultanübersetzung)
Językami konferencji są: polski i niemiecki (tłumaczenie simultaniczne)

Dr. Uwe Müller (Universität Frankfurt/Oder).
Wirtschaftsbeziehungen in deutsch-polnischen Grenzregionen
1900-1989

*Stosunki gospodarcze w polsko-niemieckich regionach
przygranicznych w latach 1900-1989*

Kommentar / *komentarz*: Hans Christian Heinemeyer
(Freie Universität Berlin)

Diskussion / *dyskusja*

Kaffeepause / *Przerwa na kawę*

Prof. Dr. Wojciech Morawski (Szkola Główna Handlowa,
Warschau / *Warszawa*).

Kapitał niemiecki w Polsce międzywojennej
Das deutsche Kapital in Polen in der Zwischenkriegszeit

Dr. Łukasz Dwilewicz (Szkola Główna Handlowa, Warschau /
Warszawa).
Niemieckie inwestycje bezpośrednie w Polsce w latach 1990-2006.
*Historia napływu, rozmieszczenie przestrzenne, struktura
branżowa*

Deutsche Direktinvestitionen in Polen zwischen 1990 und 2006.
Die Geschichte des Zustroms, räumliche Verteilung und
Branchenstruktur

Diskussion / *dyskusja*

20.30 Gemeinsames Abendessen / *wspólna kolacja*

10. März / marzec 2007 (Samstag / sobota)

9.30

Panel II

Arbeitsmigration und Zwangsarbeit

Migracja robocza i przymusowa praca

Leitung / *prowadzenie*: Prof. Dr. Jochen Oltmer (IMIS, Universität
Osnabrück)

Dr. Mark Spoerer (Universität Stuttgart-Hohenheim).
Arbeitsmigration und Zwangsarbeit, Deutschland und Polen 1871
bis 1945

*Migracja robocza i przymusowa praca, Niemcy i Polska, 1871-
1945*

PD Dr. Rolf Woersdoerfer (TU Darmstadt).
Polnisch- und slowenischsprachige „Wanderarbeiter“ und
„Asylbewerber“ in Westdeutschland
*Polskojęzyczni i słoweńscy „wędrowni robotnicy“ oraz
„asylanci“ w Niemczech Zachodnich*

Kaffeepause / *przerwa na kawę*

Christian Westerhoff M.A. (Universität Erfurt).
Zwangsarbeit im Ersten Weltkrieg? Rekrutierung von
Arbeitskräften aus Polen und dem Baltikum für die deutsche
Kriegswirtschaft 1914-1918
Przymusowa praca podczas pierwszej wojny światowej?
*Rekrutacja sił roboczych z Polski i państw nadbałtyckich dla
niemieckiej gospodarki wojennej, 1914-1918*

Prof. Dr. Jędrzej Chumiński (Akademia Ekonomiczna, Breslau /
Wrocław).

*Rola byłych robotników przymusowych w zasiedleniu i
zagospodarowaniu tzw. Ziemi Odzyskanych w Polsce 1945-1956*
Die Rolle ehemaliger Zwangsarbeiter bei der Besiedlung und
wirtschaftlichen Entwicklung der sog. Wiedergewonnenen
Gebiete in Polen 1945 bis 1956

Diskussion / *dyskusja*

12.30	Gemeinsames Mittagessen / <i>wspólny obiad</i>		Dr. habil. Maria Piotrowska (Centrum Willy Brandta, Breslau / Wrocław).
14.00	Panel III Wirtschaft im besetzten Polen Gospodarka w okupowanej Polsce Leitung / <i>prowadzenie</i> : Prof. Dr. Helga Schultz (Viadrina, Frankfurt/ Oder)		<i>Czy walka z bezrobociem powinna być istotnym celem polityki monetarnej w Polsce? Jakie wnioski płyną z doświadczeń Bundesbanku?</i> Sollte der Kampf gegen die Arbeitslosigkeit ein wesentliches Ziel der Geldpolitik in Polen sein? Welche Folgerungen ergeben sich aus den Erfahrungen der Bundesbank?
	Dr. Ingo Loose (Humboldt Universität Berlin). Die nationalsozialistische Wirtschaftspolitik in Polen als Gegenstand der Forschung und der Instrumentalisierung im politischen Raum <i>Narodowo-socjalistyczna polityka gospodarcza w Polsce jako przedmiot badań oraz instrumentalizacji w przestrzeni politycznej</i>		Dr. Martin Petrick (IAMO, Halle). Abwanderung und Widerspruch: Auswirkungen des wirtschaftlichen Anpassungsdrucks in den Agrarsektoren Deutschlands und Polens und ihre Interdependenzen seit 1989 <i>Krytyka i rozstanie: Efekty presji dostosowywania się dow arunków gospodarczych w sektorach agrarnych Polski i Niemiec oraz ich współzależność po 1989 roku</i>
	Prof. Dr. Stanisław Meducki (Politechnika, Kielce). <i>Gospodarka Polski pod okupacją narodowo-socjalistycznej Rzeszy Niemieckiej (1939-1945)</i> Die Wirtschaft Polens unter der Besatzung des nationalsozialistischen Deutschen Reiches (1939-1945)		Diskussion / <i>dyskusja</i>
	Diskussion / <i>dyskusja</i>	18.00	Gemeinsames Abendessen / <i>wspólna kolacja</i>
15.30	Kaffeepause / <i>przerwa na kawę</i>	19.30	Gang zum Deutschen Polen-Institut, Haus Olbrich, Alexandraweg 28 <i>Spacer do siedziby Deutsches Polen-Institut, Haus Olbrich, Alexanderweg 28</i>
16.00	Panel IV Aktuelle Entwicklungen Aktualny rozwój Leitung / <i>prowadzenie</i> : Prof. Dr. Wolfram Schrettl (FU Berlin)	20.00	Dr. Adam Tooze (Cambridge). How far can economics go? Insights and limits from the economic analysis of 20th century European history. [Vortrag in englischer Sprache / <i>referat w języku angielskim</i>]
	Dr. Ronald Bachmann (Bergische Universität Wuppertal)/ Sebastian Płóciennik (Centrum Willy Brandta, Breslau / Wrocław). Transformationsprozesse auf dem polnischen und dem deutschen Arbeitsmarkt seit 1990 <i>Procesy transformacyjne na polskim i niemieckim rynku pracy po 1990 r.</i>		Anschließend / <i>potem</i> Abendlicher Spaziergang über die Jugendstilkolonie Mathildenhöhe / <i>Wieczorny spacer przez kolonii artystów secesyjnych Mathildenhöhe</i>

11. März / marzec 2007 (Sonntag / niedziela)

9.30

Panel V

Kultur, Moral, Ökonomie

Kultura, moralność, ekonomia

Leitung / prowadzenie: Prof. Dr. Klaus Ziemer (DHI Warschau / Warszawa)

Silke Roettger M.A. (Universität Leipzig / Lipsk).

DDR und VR Polen zwischen Westpolitik und Ostintegration in den 1970er Jahren

NRD i PRL między Polityką Zachodnią a integracją ze Wschodem w latach siedemdziesiątych

Kaffeepause / przerwa na kawę

Dr. Krzysztof Ruchniewicz (Centrum Willy Brandta, Breslau / Wrocław).

Polnische zabiegi o odszkodowania niemieckie po 1945 r.

Polnische Bemühungen um die deutsche Wiedergutmachung nach 1945

Prof. Dr. Dieter Bingen (Deutsches Polen-Institut, Darmstadt).

Ökonomie der Werte in den westdeutsch-polnischen Beziehungen zwischen den 1950er und den 1970er Jahren

Ekonomia wartości w stosunkach zachodniemiecko-polskich w latach 1950 do 1970

Diskussion / dyskusja

12.00

Abschlußstatements

Uwagi końcowe

Prof. Dr. Dieter Bingen, Dr. Peter Oliver Loew,

Dr. Nikolaus Wolf

13.00

Gemeinsames Mittagessen / *wspólny obiad*

Tagungsbüro / *Biuro konferencyjne:*

Deutsches Polen-Institut

Elżbieta Panitzek

panitzek@dpi-da.de

+49/6151/498511

Deutsches Polen-Institut

Dr. Peter Oliver Loew

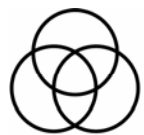
loew@dpi-da.de

+49/6151/420217

Mit freundlicher Unterstützung von:

FONDS
ERINNERUNG UND ZUKUNFT
der Stiftung
Erinnerung, Verantwortung und Zukunft

Alfried Krupp von Bohlen
und Halbach-Stiftung